

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็นที่ 09

09

เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความมั่นคง

การสร้างความสามารถ
ในการแข่งขัน

การพัฒนา
และเสริมสร้างศักยภาพ
ทรัพยากรมนุษย์

การสร้างโอกาส
และความเสมอภาค
ทางสังคม

การสร้างการเติบโต
บนทุนทางนวัตกรรม
และดิจิทัล

การปรับปรุงและ
พัฒนาระบบการ
จัดการภาครัฐ

“เชื่อมโลก เชื่อมไทย ยกกระดับความสามารถในการแข่งขัน
เพิ่มการลงทุนจากในและต่างประเทศ กระจายศูนย์กลางความเจริญ
ทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการเติบโตที่ยั่งยืน”

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (09) เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นการพัฒนาและผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการกระจายสินค้าทางภูมิภาค เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้า ให้เกิดการส่งเสริมการลงทุน การยกระดับการผลิตสินค้าและบริการด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมถึงการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ด้วยการต่อยอดการพัฒนาฐานทรัพยากรธรรมชาติเพื่อสร้างโอกาสและขยายฐานการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกและการให้สิทธิพิเศษในการดำเนินกิจการประกอบอุตสาหกรรม การพาณิชย์กรรม และการบริการ เพื่อยกระดับรายได้ให้แก่ประชากรในพื้นที่ โดยประเด็น (09) เขตเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วย เป้าหมายระดับประเด็น 2 เป้าหมาย ได้แก่ (1) การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น และ (2) การลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดได้รับการยกระดับ ซึ่งมีส่วนสนับสนุนโดยตรงต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้ตามที่กำหนด

การประเมินผลลัพธ์การดำเนินการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

090001

การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น

ปี 2562

ปี 2563

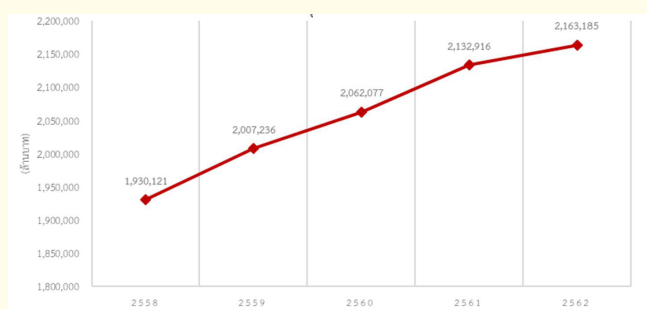
ปี 2564

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด ขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 5

พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวม (Gross Provincial Product : GPP) ของจังหวัดในพื้นที่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ พบว่าในปี 2562 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (ณ ปีปัจจุบัน) เท่ากับ 2,163,185 ล้านบาท หรือขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 1.42 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณามูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด พบว่ามีแนวโน้มการเติบโตมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2562 มีอัตราการขยายตัวจากปี 2560 ที่ร้อยละ 4.9 แสดงให้เห็นถึงโอกาสในการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดให้มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 5 ในปี 2565 จากมูลค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เขตเศรษฐกิจมีมูลค่าเพิ่มขึ้นนั้นเป็นผลจากการที่ภาครัฐให้ความสำคัญในการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่และศักยภาพของพื้นที่ เพื่อดึงดูดให้เกิดการลงทุนในพื้นที่ เป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถสนับสนุนให้อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

090002

การลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด
ได้รับการยกระดับ

ปี 2562

ปี 2563

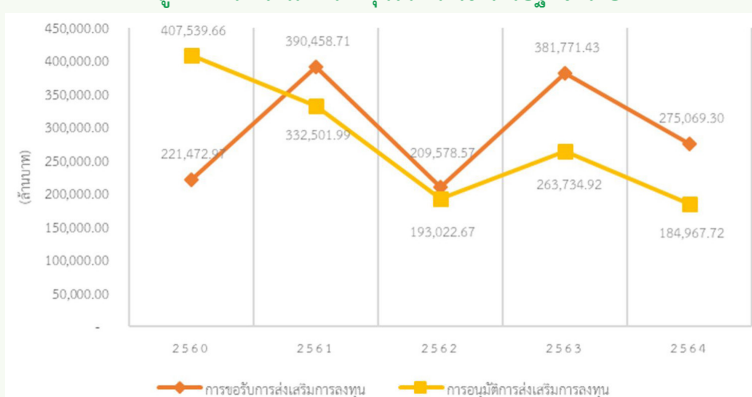
ปี 2564

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

มูลค่าการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด มีมูลค่า 600,000 ล้านบาท

พิจารณาจากมูลค่าการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด ในช่วงปีงบประมาณ 2561 - 2564 มีการอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนรวมทั้งสิ้น 1,850 โครงการ มูลค่าการลงทุน 974,227 ล้านบาท ซึ่งได้บรรลุค่าเป้าหมายในช่วง 5 ปีแรก ซึ่งเป็นผลมาจากการสนับสนุนของภาครัฐในการลงทุนด้านการพัฒนาในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่องในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมถึงการกำหนดนโยบายและมาตรการที่ดึงดูดการลงทุนทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ และการบริหารจัดการ การอำนวยความสะดวกเพื่อการรองรับการลงทุนที่จะเกิดขึ้นในภายภาคหน้า

มูลค่าการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

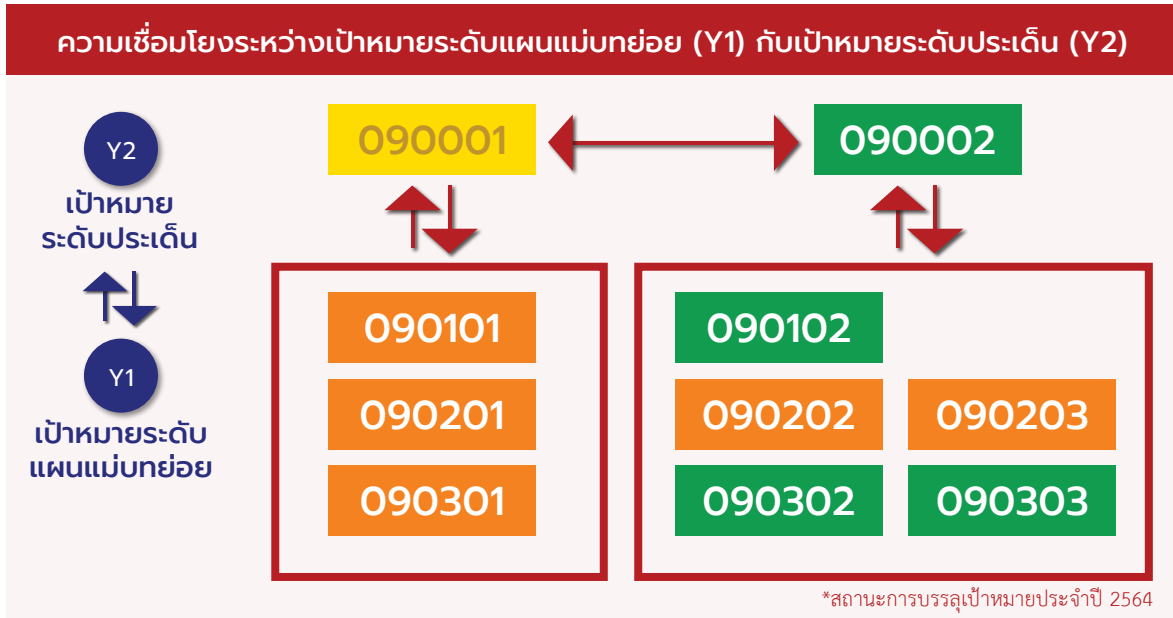
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

อย่างไรก็ตาม นอกจากความท้าทายจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด - 19 ที่ส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจไปทั่วโลก การดำเนินการเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมาย ยังคงมีประเด็นท้าทายที่ภาครัฐต้องดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษบรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดย (1) การกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และมีความต่อเนื่องในการพัฒนา (2) การดำเนินการเร่งรัดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ให้แล้วเสร็จตามแผนงาน เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกิดการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (3) การกำหนดนโยบาย มาตรการ สิทธิพิเศษ ที่ดึงดูดและเอื้อให้เกิดการลงทุนโดยมีความสอดคล้องต่อแนวทางการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทย (4) การยกระดับทักษะฝีมือแรงงานที่สอดคล้องต่อความต้องการที่แตกต่างกันของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และ (5) การบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่ให้ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แผนแม่บทฯ ประเด็น (09) เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประกอบด้วย 8 เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย โดยมีสถานะการบรรลุเป้าหมาย ดังนี้

090101

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกในช่วงปี 2561 - 2565 ที่ขยายตัวร้อยละ 6.3

พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ในปี 2562 ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมูลค่า 1,395,573 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการขยายตัว ร้อยละ 0.68 จากปี 2561 โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง 5 ปี (2558 - 2562) คิดเป็นเพียงร้อยละ 2.87 เป็นผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง

090102

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

การลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 มูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 500,000 ล้านบาท

พิจารณาจากมูลค่าการอนุมัติส่งเสริมการลงทุน ในช่วงปีงบประมาณ 2561 - 2564 มีมูลค่าเงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 924,114 ล้านบาท จากการลงทุนทั้งสิ้น 1,689 โครงการ ซึ่งมีสถานะบรรลุค่าเป้าหมายในปี 2565

090201

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ในช่วงปี 2561 - 2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5

พิจารณาจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ โดยในปี 2562 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP ณ ปีปัจจุบัน) ของจังหวัดในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ มีมูลค่ารวม 535,206 ล้านบาท โดยขยายตัวร้อยละ 6.10 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และมีอัตราการขยายตัวในช่วง 5 ปีก่อนหน้า (2558 - 2564 เท่ากับร้อยละ 3.54) **เป็นผลให้สถานะการบรรลุค่าเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นเสี่ยง**

090202

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

การลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 มูลค่าการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ 100,000 ล้านบาท

พิจารณาจากมูลค่าการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมการลงทุนในช่วงปีงบประมาณ 2561 - 2564 มูลค่าการลงทุนรวมในพื้นที่เพิ่มขึ้น 55,127 ล้านบาท ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน 109 โครงการ วงเงินรวมทั้งสิ้น 36,051 ล้านบาท และการจัดตั้งธุรกิจใหม่กว่า 8,709 ราย วงเงินลงทุน 19,076 ล้านบาท) โดยคิดเป็นร้อยละ 52.32 ของเป้าหมาย ส่งผลให้**สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นเสี่ยง**

090203

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

เมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 จำนวนเมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ จำนวน 2 เมือง (ระนองและชุมพร)

การพัฒนาเมืองชุมพรและเมืองระนองตามแนวทางที่ 4 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการส่งเสริมวัฒนธรรม และการพัฒนาเมืองน่าอยู่ (Green, Culture, Smart and Livable Cities) ที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน พ.ศ. 2562 - 2565 โดยในช่วงที่ผ่านมาได้ดำเนินโครงการการพัฒนาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มควบคู่ไปกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนและกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่หลากหลายและมีความทันสมัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม **สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นเสี่ยง**

090301

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนในช่วงปี 2561 - 2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี

พิจารณาเทียบเคียงจากอัตราการเติบโตของมูลค่าการลงทุนสะสมเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2561 - 2564 สูงถึงร้อยละ 21 ต่อปี ซึ่งในปี 2564 มีมูลค่าการลงทุนของโครงการที่เริ่มดำเนินการลงทุนแล้ว (สะสมตั้งแต่ปี 2558 - 2564) กว่า 30,000 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากในปี 2563 ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนประมาณ 27,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม สถานะในการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นเสี่ยง

090302

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

การลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุในปี 2565 มูลค่าการลงทุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น 10,000 ล้านบาท

มูลค่าการลงทุนในช่วงปี 2561 - 2564 มีมูลค่าการลงทุนเพิ่มขึ้นรวมประมาณ 16,112 ล้านบาท ประกอบด้วยการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก สกท. และเริ่มดำเนินการลงทุนแล้ว 6,315 ล้านบาท โครงการลงทุนของภาคเอกชนในพื้นที่พัฒนาซึ่งเป็นที่ราชพัสดุในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรี และนครพนม 2,105 ล้านบาท การลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วและสงขลา 1,960 ล้านบาท การจัดตั้งธุรกิจใหม่ 5,592 ล้านบาท และการจัดตั้งเขตปลอดอากรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก (ประเภทอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม) และคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากรในเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา ซึ่งขอรับสิทธิประโยชน์ของกรมศุลกากร 140 ล้านบาท เป็นผลให้มีสถานะบรรลุเป้าหมายในปี 2565

090303

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

เมืองในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ ในปี 2565 จำนวนเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ 1 เมือง (สงขลา)

ภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องได้บูรณาการการพัฒนาเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา (สะเดา) ให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยการจัดทำและพัฒนาตามผังเมืองสะเดา ยกระดับคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญให้ได้มาตรฐาน และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะอย่างครอบคลุมและทั่วถึง รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่ ตลอดจนการสนับสนุนให้เมืองสะเดาและมีสิ่งแวดล้อมที่ดี นอกจากนี้ ยังได้นำแนวคิดและเกณฑ์ประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนไปใช้เป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาเมืองไปสู่เป้าหมายและยกระดับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เป็นผลให้มีสถานะบรรลุเป้าหมายในปี 2565

090101

EEC

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
Eastern Economic Corridor

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

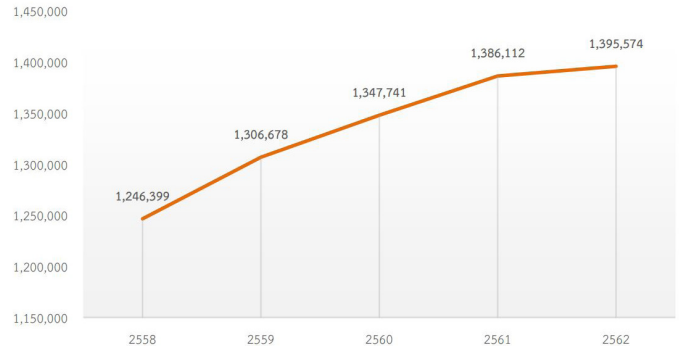
อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในช่วงปี 2561 - 2565 ขยายตัวร้อยละ 6.3

การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เป็นการพัฒนาฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างบทบาทของไทยในฐานะประตูเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียในบริบทโลก โดยมุ่งเน้นให้เป็นต้นแบบของการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สมบูรณ์แบบใน 3 จังหวัดของภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ซึ่งมีคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายในการยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจไทยด้วยเทคโนโลยีขั้นสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมายให้เป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงและมีศักยภาพในการแข่งขัน รวมทั้งเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ โดยมีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนการพัฒนา ประกอบด้วย การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและสร้างนวัตกรรมในการยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโลก การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ให้ได้มาตรฐานและสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรมและบริการ การให้สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนที่จูงใจให้เกิดการลงทุนอย่างต่อเนื่อง การประชาสัมพันธ์เชิงรุกที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุน ซึ่งปัจจัยสำคัญดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนให้มีการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในพื้นที่

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ EEC พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์จังหวัดของจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ซึ่งในปี 2562 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ EEC มีมูลค่ารวม 2,439,557 ล้านบาท โดยขยายตัวร้อยละ 0.68 จากปี 2561 และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง 5 ปี (2558 – 2562) คิดเป็นร้อยละ 2.87 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลจากการลงทุนในอุตสาหกรรมหลักในพื้นที่ เช่น อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน และอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และการลงทุนในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ (EEC Project list) ที่ได้รับการอนุมัติในหลักการจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2561

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การดำเนินการที่ผ่านมา ในปี 2564 ได้มีการเร่งดำเนินการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมและสนับสนุนการดำเนินการในด้านคมนาคม โลจิสติกส์ และดิจิทัล จำนวน 5 โครงการ ประกอบด้วย 1) โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน ได้มีการเวนคืนที่ดิน การรื้อย้ายสาธารณูปโภคในพื้นที่ก่อสร้าง และการโยกย้ายประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้สามารถเปิดพื้นที่ก่อสร้างได้ในปี 2567 2) โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3 ช่วงที่ 1 ได้มีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) และการสำรวจสภาพภูมิประเทศ (บนบก) เจาสำรวจสภาพธรณีวิทยาบนฝั่งและภูมิฐานทางกายภาพของท้องทะเลแล้วเสร็จ เพื่อให้มีการดำเนินการก่อสร้างตามแผน ซึ่งกำหนดให้แล้วเสร็จในปี 2569 3) โครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก ซึ่งได้มีการออกแบบ ปรับถมที่ดิน ก่อสร้างระบบไฟฟ้าและน้ำเย็น ก่อสร้างระบบประปา ระบบบำบัดน้ำเสีย และระบบบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานเพื่อให้งานก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2567 4) โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ 3 ท่าเทียบเรือ F อยู่ในระหว่างการแก้ไขสัญญาเพื่อลงนามร่วมลงทุนกับภาคเอกชน โดยคาดว่าจะสามารถเปิดให้บริการได้ในปี 2569 และ 5) โครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอู่ตะเภา (Maintenance Repair and Overhaul: MRO) โดยโครงการ MRO จะถูกบรรจุในแผนฟื้นฟูกิจการบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) รวมถึงได้จัดกิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ โดยการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ นอกจากนี้ ได้มีการจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน EEC ซึ่งแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ พื้นที่พัฒนาเมืองและชุมชน พื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรม พื้นที่พัฒนาเกษตรกรรม และพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นต้นแบบของการพัฒนาพื้นที่และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนต่อไป

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย การพัฒนา EEC ยังคงมีความท้าทายจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ส่งผลให้การดำเนินโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่บางโครงการ และการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีบางส่วนไม่เป็นไปตามแผน ประกอบกับความท้าทายในประเด็นความเพียงพอของจำนวนแรงงานที่มีทักษะสูงเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ EEC ที่ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ที่ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด นอกจากนี้ การพัฒนาพื้นที่ให้เติบโตได้อย่างสมดุลและยั่งยืน ต้องคำนึงถึงการควบคุมและดูแลการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคที่บังคับใช้อย่างเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย เพื่อให้การพัฒนา EEC บรรลุเป้าหมายการพัฒนาในปี 2565 ภาครัฐต้องเร่งผลักดันการดำเนินโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่สำคัญให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อให้เกิดการลงทุนและรองรับการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ และเร่งพัฒนาและยกระดับทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งจะสนับสนุนให้เกิดการสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งจะช่วยสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ EEC ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนต้องเร่งจัดทำผังเมืองรวมในพื้นที่ EEC และประกาศใช้ผังเมืองให้เป็นไปตามแผนเพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ EEC และเพื่อให้การพัฒนาพื้นที่เมืองเป็นไปอย่างยั่งยืน

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

การลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

มูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 500,000 ล้านบาท

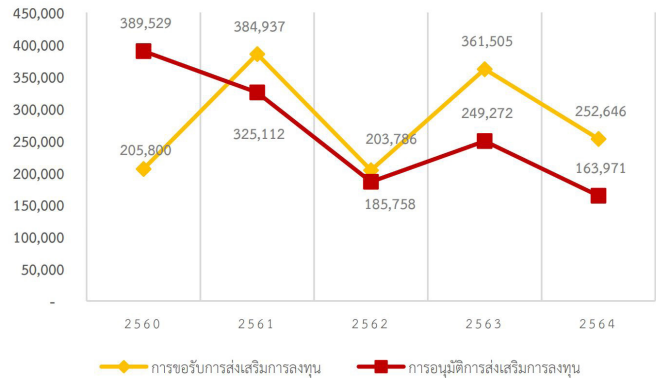
การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) มุ่งเน้นให้เกิดการยกระดับเศรษฐกิจของประเทศให้เป็นอุตสาหกรรมและบริการที่มีมูลค่าสูง เพื่อดึงดูดให้เกิดการลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ เพิ่มการจ้างงาน และยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครอบคลุมและเพียงพอกับความต้องการ เพื่อเสริมศักยภาพของพื้นที่ให้สามารถรองรับการลงทุนที่เพิ่มขึ้น การให้สิทธิประโยชน์จูงใจนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ การอำนวยความสะดวกการลงทุนในด้านต่าง ๆ และการพัฒนาระดับฝีมือแรงงาน และศักยภาพของผู้ประกอบการในพื้นที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในภาคอุตสาหกรรมและบริการ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การลงทุนในพื้นที่ EEC เพิ่มขึ้น และสนับสนุนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย มูลค่าเงินลงทุนของโครงการที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา) ในช่วงปีงบประมาณ 2561 – 2564 มีมูลค่าเงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 924,114 ล้านบาท จากจำนวนโครงการลงทุน 1,689 โครงการ โดยในปี 2564 มีโครงการที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุน 415 โครงการ มูลค่าเงินลงทุนรวม 163,971 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 34 ซึ่งเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อขยายตัวของเศรษฐกิจและการลงทุนใน EEC และในภาพรวมของประเทศ อย่างไรก็ตาม มูลค่าการลงทุนใน EEC ยังคงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการที่ครอบคลุมและได้มาตรฐานเพื่อรองรับการลงทุนและพัฒนา 12 อุตสาหกรรมเป้าหมายและบริการขั้นสูง รวมถึงการกำหนดมาตรการและสิทธิประโยชน์เพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ามาลงทุนในพื้นที่ ส่งผลให้เป้าหมายมูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก วงเงิน 500,000 ล้านบาท ในช่วงปี 2561 - 2564 บรรลุค่าเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม

มูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

อย่างไรก็ดี ในระยะต่อไปเมื่อสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ในภูมิภาคต่าง ๆ เริ่มคลี่คลายการฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจจะเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยการกำหนดมาตรการเพื่อดึงดูดการลงทุนที่มีประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของแต่ละประเทศให้ฟื้นตัวโดยเร็วและเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สำหรับประเทศไทย พื้นที่ EEC ซึ่งเป็นฐานการลงทุนหลักที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ จึงต้องเร่งสนับสนุนให้พื้นที่มีความพร้อมในทุกมิติ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคและนานาชาติ และสามารถดึงดูดการลงทุนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งจากนักลงทุนไทยและต่างชาติ โดยเฉพาะการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ไทยมีความโดดเด่นและสอดคล้องกับความต้องการของบริบทโลก เช่น อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมการแพทย์ รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์สำหรับทดสอบผลิตภัณฑ์ และการวิจัยและพัฒนา เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ

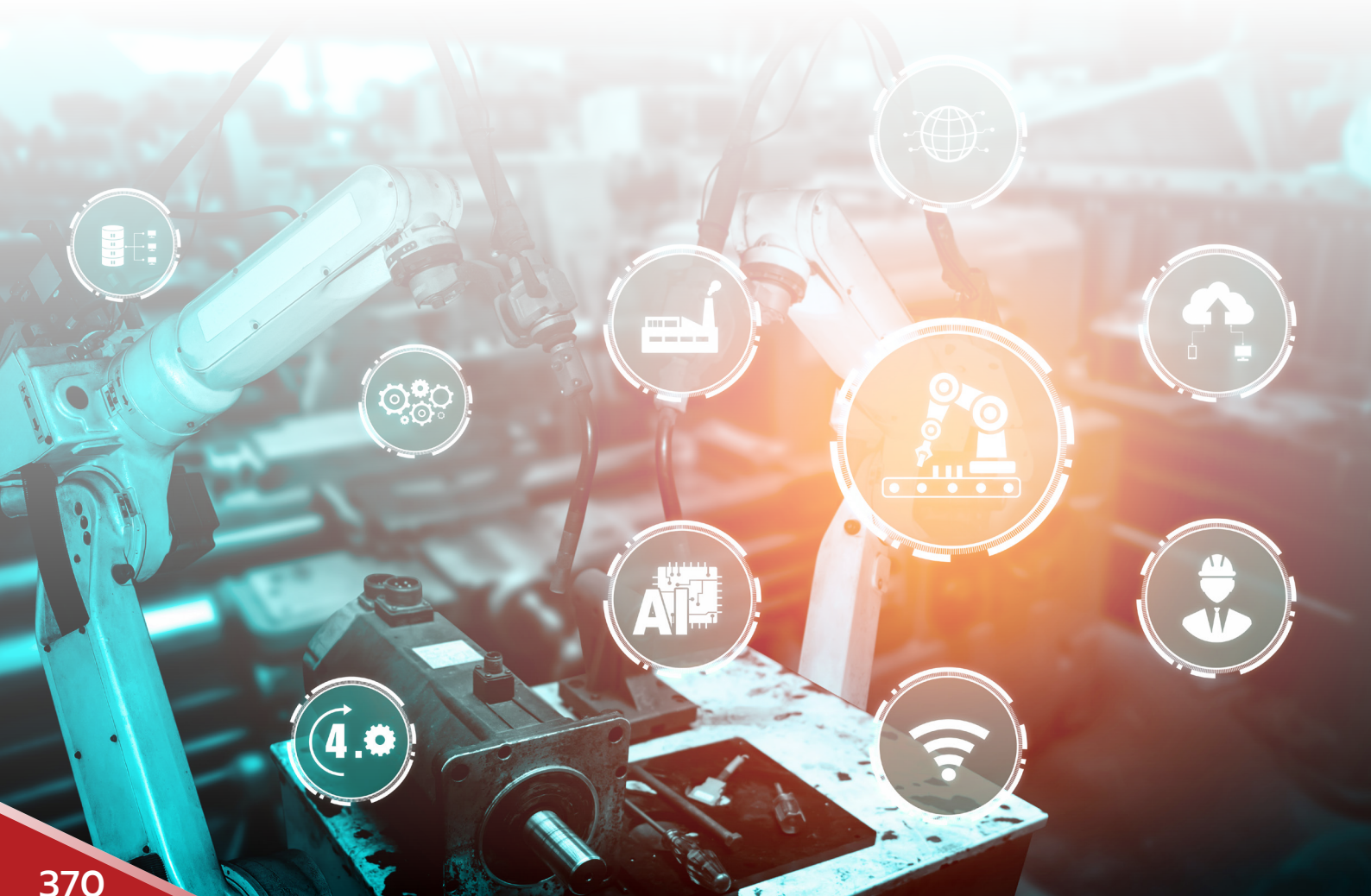

การดำเนินการที่ผ่านมา การขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้มีการจัดตั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ที่ให้มีการจัดตั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) **เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ** เพื่อกิจการพิเศษ เพื่อเป็นพื้นที่ในการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคให้ครอบคลุมในพื้นที่ของการพัฒนา อาทิ **เขตส่งเสริมนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation: EECi)** ซึ่งพัฒนาพื้นที่ให้เป็นต้นแบบนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ที่มีมูลค่าสูงและใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยมีการดำเนินการ เช่น เมืองนวัตกรรมชีวภาพ (BIOPOLIS) ที่มีการก่อสร้างโรงงานไบโอรีไฟเนอรี (Biorefinery) เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมใหม่บนฐานชีวภาพ เมืองนวัตกรรมระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์ และระบบอัจฉริยะ (ARIPOLIS) โดยการพัฒนาแพลตฟอร์ม IoT และระบบวิเคราะห์ข้อมูลในอุตสาหกรรม เมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis) เพื่อยกระดับและพัฒนาความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมอาหารและการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนและอุตสาหกรรมในพื้นที่และการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ และ**เขตส่งเสริมอุตสาหกรรม และนวัตกรรมดิจิทัล (EECd)** เพื่อพัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการลงทุนและพัฒนากำลังคนด้านดิจิทัลให้รองรับกับการลงทุนใน 12 อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ 2) **เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพื่ออุตสาหกรรมเป้าหมาย** ด้วยการจัดตั้ง 2 รูปแบบ ประกอบด้วย รูปแบบนิคมอุตสาหกรรม โดยดำเนินการจัดสรรที่ดินเพื่อขายหรือเช่า มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาพื้นที่ให้รองรับกับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ และรูปแบบอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษเฉพาะด้าน (Cluster) อาทิ กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์อนาคต กลุ่มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ได้มีการพัฒนางานบริการแบบเบ็ดเสร็จ EEC-OSS อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับอุตสาหกรรมและงานบริการในพื้นที่ อีกทั้งได้มีการ**จัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรภาครัฐและสมาคมการค้าของต่างประเทศ** การให้ความช่วยเหลือและให้ข้อมูลแก่นักลงทุน เพื่อชักจูงให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย 4 ด้าน ได้แก่ สุขภาพ ดิจิทัล โลจิสติกส์ และเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (Circular and Green Economy) รวมถึงการพัฒนาบุคลากร การศึกษาวิจัยและเทคโนโลยี และการบูรณาการร่วมกับสถาบันการศึกษา สถาบันวิชาชีพและผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาและยกระดับสมรรถนะของแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานที่ยังคงมีความต้องการแรงงานที่มีทักษะในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ได้ส่งผลให้การลงทุนในพื้นที่ EEC เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ดี การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะในภาคการผลิตสินค้าและบริการขั้นสูงของอุตสาหกรรมเป้าหมาย รวมถึงการวิจัยและพัฒนาเพื่อขยายฐานองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านยังคงเป็นประเด็นท้าทายที่สำคัญ เนื่องจากความต้องการแรงงานดังกล่าวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ได้ส่งผลให้การตัดสินใจลงทุนในกิจการของภาคเอกชนชะลอตัวลง และยังมีประเด็นความอ่อนไหวด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรในพื้นที่ที่อาจเกิดจากการลงทุนในพื้นที่อุตสาหกรรม ดังนั้น ภาครัฐจึงควรจัดเตรียมแผนหรือมาตรการเพิ่มเติมเพื่อรับมือกับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่ EEC เป็นฐานการลงทุนที่ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศควบคู่ไปกับการเป็นเมืองน่าอยู่ได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย การดำเนินการในระยะต่อไป ภาครัฐต้องเร่งดำเนินการยกระดับทักษะและองค์ความรู้ของแรงงานทั้งในและนอกพื้นที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรมเป้าหมาย และเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่ในการประกอบธุรกิจเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนามากขึ้น รวมทั้งกำหนดมาตรการจูงใจนักลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศที่สามารถจูงใจให้เกิดการลงทุนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนยังต้องเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญให้แล้วเสร็จเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการลงทุน นอกจากนี้ ควรมีการจัดเตรียมแผนเพื่อป้องกันและจัดการผลกระทบในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการพัฒนาในอนาคต เพื่อให้การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นฐานการลงทุนสำคัญที่สนับสนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืนต่อไป

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่
ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5

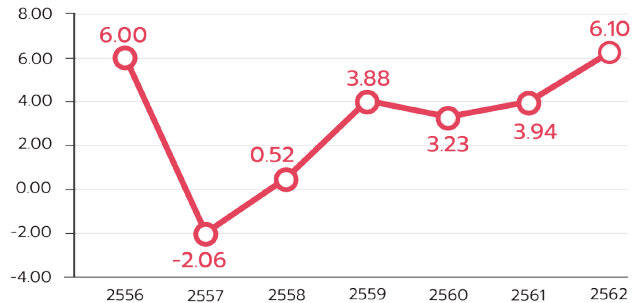
คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562 ได้มีมติรับทราบผลการศึกษาความเหมาะสมในรายละเอียดของรูปแบบการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชุมพร - ระนอง และพื้นที่สุราษฎร์ธานี - นครศรีธรรมราช โดยมีแนวทางการพัฒนาให้เป็นประตูการค้าและโลจิสติกส์ของภาคใต้ในการเชื่อมโยงกับพื้นที่เขตเศรษฐกิจหลักของประเทศ และเป็นประตูการค้าและโลจิสติกส์หลักของประเทศเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคฝั่งอันดามัน พัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงอ่าวไทยและอันดามัน และการท่องเที่ยวแบบผสมผสานเชิงสุขภาพและวิถีชุมชน และเป็นฐานอุตสาหกรรมชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง โดยปัจจัยหลักที่สำคัญต่อการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ การส่งเสริมอุตสาหกรรมทั้งการผลิตและการบริการที่สอดคล้องกับความต้องการ การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการตลาดที่ทันสมัย รวมทั้งการศึกษาวิจัยและพัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์และการบริการในพื้นที่ นอกจากนี้ กลไกการขับเคลื่อนต้องมีการกำหนดนโยบายและการบริหารเพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานพัฒนาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. 2564 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564 กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศ ซึ่งรวมถึงการพัฒนาในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ด้วย

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจของพื้นที่ กำหนดเป้าหมายอัตราขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี โดยในปี 2562 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP ณ ปีปัจจุบัน) ของจังหวัดในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ มีมูลค่ารวม 535,206 ล้านบาท โดยขยายตัวร้อยละ 6.10 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และขยายตัวสูงกว่าช่วง 5 ปีก่อนหน้า (ปี 2558 – 2562) ซึ่งมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.54 ทั้งนี้ มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นมาจากมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้า และบริการที่พัก ซึ่งสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การดำเนินการที่ผ่านมา การขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ตั้งแต่ปี 2562 ถึงปัจจุบัน มีความก้าวหน้ามาเป็นลำดับ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาโครงการสำคัญในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ โดยกระทรวงคมนาคมได้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมในพื้นที่และเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักอื่น ๆ ในส่วนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ได้แก่ การปรับปรุงท่าเทียบเรือระนอง (ท่าเทียบเรือ 1 และ 2) และการศึกษาแนวทางการเชื่อมโยงท่าเรือระนองกับกลุ่มประเทศ BIMSTEC การพัฒนาศักยภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก/ความปลอดภัยในท่าอากาศยานชุมพรและท่าอากาศยานระนอง และส่วนที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่ การขยายทางหลวงหมายเลข 4 สายชุมพร - ระนองเป็น 4 ช่องจราจร การศึกษาออกแบบรายละเอียดและจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมในการดำเนินโครงการรถไฟทางคู่ช่วงชุมพร - ท่าเรือน้ำลิกระนอง การศึกษาความเหมาะสมและออกแบบเบื้องต้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างอ่าวไทยและอันดามัน (Landbridge) การศึกษาวางแผนแม่บทเพื่อพัฒนาท่าเรือสำราญขนาดใหญ่และสำรวจออกแบบท่าเรือสำราญขนาดใหญ่บริเวณชายฝั่งอันดามัน การศึกษาและวิเคราะห์การให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการพัฒนาท่าเทียบเรือรองรับเรือสำราญขนาดใหญ่ที่เกาะสมุย สำหรับโครงการพัฒนาด้านอื่น ๆ ที่ดำเนินการในช่วงที่ผ่านมา อาทิ การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ การสนับสนุนการแปรรูปสมุนไพรครบวงจรโดยการก่อสร้างโรงอบแห้งสมุนไพรที่โรงพยาบาลท่าแซะ จ.ชุมพรของกระทรวงสาธารณสุข การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการผลิตและยกระดับมาตรฐานในกลุ่มผู้ประกอบการใหม่และกลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมงแปรรูป พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้อ่าวไทยของสถาบันอาหาร โครงการศูนย์กระจายสินค้าภาคใต้ - ท่งสง (ทั้งระบบ) เทศบาลเมืองท่งสง นครศรีธรรมราช การวางท่อขยายขอบเขตจ่ายน้ำและโครงข่ายท่อจ่ายน้ำประปาในพื้นที่เศรษฐกิจและพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญเพื่อให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงของการประปาส่วนภูมิภาค โครงการเสริมสร้างความยั่งยืนของการพัฒนาเมืองในอนาคต นอกจากนี้ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 มีการแต่งตั้ง

คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. 2564 เพื่อเป็นกลไกกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและระเบียบเศรษฐกิจใน 4 ภาค ซึ่งรวมถึงระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย การขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้เริ่มการดำเนินงานในปี 2562 จึงอยู่ในช่วงต้นของการพัฒนาซึ่งต้องมีการเร่งเตรียมความพร้อมของพื้นที่ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐานและครอบคลุม เช่น ถนนรถไฟ สนามบิน และท่าเรือ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานและได้รับการยอมรับจากภาคส่วนในพื้นที่ ประกอบกับในช่วงที่ผ่านมา (กรกฎาคม 2562 - มกราคม 2564) ไม่มีกลไกคณะกรรมการระดับชาติในการกำกับดูแลและขับเคลื่อนการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันได้มีคณะกรรมการ กพศ. และมีการตั้งคณะกรรมการ 3 ชุดภายใต้ กพศ. รวมทั้งมีการตั้งกลไกระดับพื้นที่ในแต่ละจังหวัดตามแนวระเบียบเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายสู่ปฏิบัติและผลักดันให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและในจังหวัดตามแนวระเบียบเศรษฐกิจภาคใต้ควรบูรณาการและเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามกรอบนโยบายและแนวทางที่ กพศ. กำหนดให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยเฉพาะการกำหนดสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุน การยกระดับการผลิตและแปรรูปโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการ และการเร่งพัฒนาโครงการสำคัญให้แล้วเสร็จตามแผน เช่น การผลักดันปายชายเลนระนองสู่มรดกโลก การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกาะพยาม การพัฒนาถนนเลียบริมชายฝั่งทะเล (Royal Coast) เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว Thailand Riviera การพัฒนาศักยภาพและการให้บริการของท่าเรือระนอง การพัฒนาศักยภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยของท่าอากาศยานนครศรีธรรมราชและสุราษฎร์ธานี และการเชื่อมโยงโครงข่ายระบบรางเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจเชื่อมโยงในพื้นที่และกับพื้นที่เศรษฐกิจอื่น ๆ และเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในพื้นที่

090202

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

การลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

มูลค่าการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพิ่มขึ้น 100,000 ล้านบาท

การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (Southern Economic Corridor : SEC) เพื่อเป็นศูนย์กลางของภาคใต้ในการเชื่อมโยงการค้าและโลจิสติกส์กับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศและประเทศในภูมิภาคฝั่งทะเลอันดามัน เป็นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง รวมทั้งเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสู่นานาชาติ โดยให้ความสำคัญกับการยกระดับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้สามารถรองรับการลงทุนและสนับสนุนการเป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ การพัฒนาทักษะแรงงานและผู้ประกอบการให้สอดคล้องกับการผลิตสินค้าและบริการเป้าหมาย การกำหนดมาตรการจูงใจให้เกิดการลงทุน การดำเนินการด้านตลาดและประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างต่อเนื่อง และการวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาในพื้นที่ และการมีกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานที่ประสานสอดคล้องกันทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายของการลงทุนเพิ่มขึ้น

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย มูลค่าการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช) มีโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ในปี 2564 จำนวน 30 โครงการ รวมมูลค่าเงินลงทุน 13,311 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47.98 ของโครงการที่เสนอขอรับการส่งเสริมการลงทุนทั้งหมด และขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาประมาณร้อยละ 75 โดยเป็นการลงทุนใน 3 กิจกรรมหลัก ประกอบด้วย กิจการบริการและสาธารณูปโภค การเกษตรกรรมและ

การลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ผลผลิตทางการเกษตร และการลงทุนในอุตสาหกรรมเบา และมีการจัดตั้งธุรกิจใหม่ในพื้นที่ 1,776 ราย วงเงินลงทุน 3,187 ล้านบาท สำหรับในช่วงปีงบประมาณ 2561 – 2564 มูลค่าการลงทุนรวมในพื้นที่เพิ่มขึ้น 55,127 ล้านบาท (ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน 109 โครงการ วงเงินรวมทั้งสิ้น 36,051 ล้านบาท และการจัดตั้งธุรกิจใหม่กว่า 8,709 ราย วงเงินลงทุน 19,076 ล้านบาท) โดยคิดเป็นร้อยละ 52.32 ของเป้าหมาย ณ ปี 2565 ที่ต้องการให้มูลค่าการลงทุนในช่วง 5 ปี (2561-2565) เพิ่มขึ้น 100,000 ล้านบาท ทั้งนี้ การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ตั้งแต่ปลายปี 2562 เป็นต้นมา ได้ส่งผลกระทบกับเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศและในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคใต้จนถึงปัจจุบัน และอาจยังต้องใช้เวลาในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอีกระยะหนึ่ง ซึ่งอาจส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนของผู้ประกอบการในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคใต้ ดังนั้น จึงต้องเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานและดึงดูดการลงทุนในปี 2565 เพื่อให้สามารถบรรลุได้ตามเป้าหมายหรือใกล้เคียงกับเป้าหมายที่วางไว้

การดำเนินการที่ผ่านมา การพัฒนาเพื่อให้พื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคใต้สามารถดึงดูดการลงทุนได้อย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในพื้นที่ในช่วงที่ผ่านมา ได้มุ่งเน้นการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน การยกระดับประสิทธิภาพของภาคการผลิต และการเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพของพื้นที่ให้มีความพร้อมรองรับการเป็นฐานการลงทุนสำคัญของภาคใต้ โดยมีการพัฒนาสำคัญ อาทิ โครงการพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ เช่น การเพิ่มศักยภาพท่าเรือระนองเพื่อเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศ BIMSTEC และเขตพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) การพัฒนารถไฟฟ้าทางคู่สายใหม่ ช่วงชุมพร - ระนอง การปรับปรุงท่าอากาศยานในพื้นที่ โครงการศูนย์กระจายสินค้าภาคใต้ - ท่งสง (ทั้งระบบ) เทศบาลเมืองท่งสง นครศรีธรรมราช โครงการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น การผลักดันป่าชายแดนระนองสู่มรดกโลก การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการท่องเที่ยวเชิงศาสนา วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ทางน้ำ การสนับสนุนการแปรรูปสมุนไพรแบบครบวงจร และโครงการพัฒนาเมืองน่าอยู่และการพัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองให้เอื้อต่อการลงทุนและการอยู่อาศัยทั้งในด้านภูมิทัศน์ บริการสาธารณสุข ความทันสมัยและปลอดภัย นอกจากนี้ คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. 2564 ปัจจุบันอยู่ระหว่างพิจารณารายละเอียดของการขับเคลื่อนในแต่ละด้านและจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดพื้นที่ที่มีความเหมาะสมให้เป็นระยองเศรษฐกิจพิเศษใน 4 ภาค ซึ่งรวมถึงระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ และสิทธิประโยชน์ที่จะให้แก่ผู้ประกอบการในระยองเศรษฐกิจพิเศษแต่ละแห่งในระดับสูงอย่างเหมาะสมเพื่อให้สามารถดึงดูดการลงทุนในกิจการเป้าหมาย รวมทั้งพิจารณาแผนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนา โดยการกำหนดนโยบายและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินงานขับเคลื่อนในแต่ละด้านดังกล่าวจะสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนและประชาชนในพื้นที่ และส่งผลให้การลงทุนในระยองเศรษฐกิจภาคใต้เพิ่มขึ้น

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย สถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 เป็นประเด็นท้าทายสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ในช่วงที่ผ่านมา เนื่องจากส่งผลกระทบให้เศรษฐกิจหลักในพื้นที่ชะลอตัวและส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจลงทุนของผู้ประกอบการในบางกิจการ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ นอกจากนี้ การประสานขับเคลื่อนการพัฒนาระหว่างส่วนกลางและในระดับพื้นที่ให้มีการบูรณาการอย่างเป็นระบบ และการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องเพื่อดึงดูดการลงทุนและเสริมสร้างการรับรู้และการสนับสนุนจากภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมการลงทุนและมาตรการสนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการลงทุนในด้านอื่น ๆ ในลักษณะเฉพาะสำหรับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เป็นประเด็นท้าทายการบรรลุเป้าหมายในการดึงดูดการลงทุน

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดึงดูดการลงทุนได้อย่างเป็นรูปธรรม ควรเร่งประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อเผยแพร่ข้อมูลการพัฒนาต่าง ๆ ของภาครัฐเพื่อสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชนในพื้นที่ทั้งในด้านความต่อเนื่องเชิงนโยบายและความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการสำคัญที่แล้วเสร็จหรือมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนในระยะต่อไป เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนตัดสินใจเข้ามาลงทุนในพื้นที่ ควบคู่กับการเร่งพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้สามารถรองรับการขยายตัวของภาคเศรษฐกิจได้อย่างต่อเนื่อง การกำหนดนโยบาย/มาตรการส่งเสริมการลงทุนที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในรูปแบบ Cluster เครือข่ายของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มธุรกิจและสถาบันที่รวมตัวกันดำเนินกิจการที่เชื่อมโยงหรือส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยนำศักยภาพของพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้อต่อการลงทุน สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนให้กับผู้ประกอบการโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจเริ่มต้นในพื้นที่เพื่อให้ประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่ได้รับประโยชน์ ตลอดจนสนับสนุนให้กลไกขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่มีการบูรณาการที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกระดับเพื่อให้สามารถดึงดูดการลงทุนมายังพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์กระจายสินค้าภาคใต้ - พังงา

ท่าเรือระนอง

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

เมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองนำอยู่มากขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

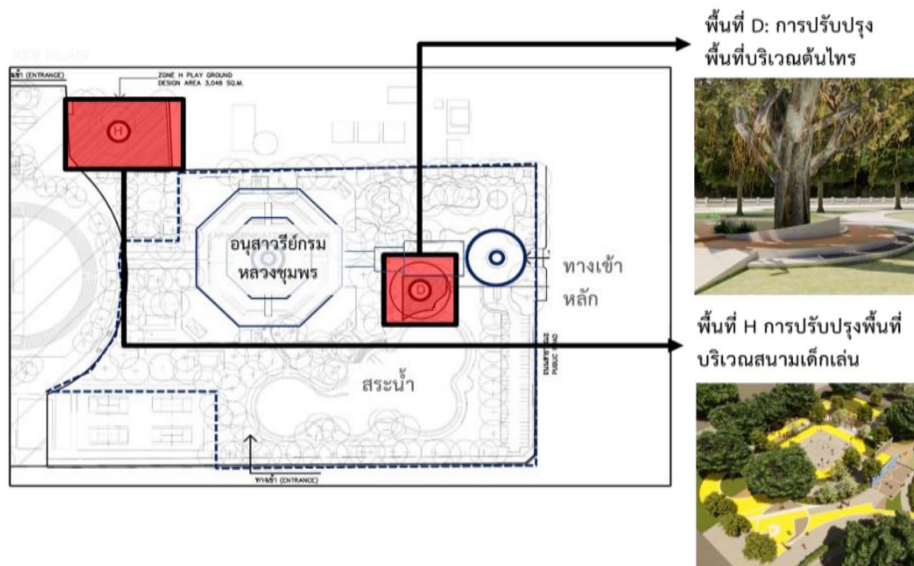
เมืองระนองและเมืองชุมพรได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองนำอยู่ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ให้มีขยายตัวของการลงทุนและรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ

การพัฒนาเมืองนำอยู่ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เป็นการใช้ฐานทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ที่มีความสมบูรณ์และหลากหลายมาต่อยอดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสร้างความสมดุลกับการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเมืองให้มีความทันสมัยและน่าอยู่เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาร่วมกัน โดยมุ่งเน้นให้มีการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่เมืองให้เป็นศูนย์กลางความเจริญเพื่อรองรับการลงทุนและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ ผ่านกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนสามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและการบริการทางสังคมอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยมีปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายเมืองนำอยู่ ได้แก่ การวางผังเมืองและผังการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครอบคลุมและได้มาตรฐาน การบริหารจัดการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ ระบบการจราจร และขนส่งสาธารณะ การพัฒนาบริการสาธารณะเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึงบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุข และการศึกษาได้อย่างทั่วถึง และการยกระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย การขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองระนองและเมืองชุมพรให้เป็นเมืองน่าอยู่ของพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ร่วมกับ JICA ศึกษาแนวคิด กระบวนการวางแผน และสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาเทศบาลเมืองชุมพร และเทศบาลเมืองระนอง ภายใต้โครงการเสริมสร้างความยั่งยืนของการพัฒนาเมืองในอนาคต ซึ่งปัจจุบันดำเนินโครงการนำร่องภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจาก JICA แล้วเสร็จ ประกอบด้วย โครงการปรับปรุงสวนสาธารณะอาภากรเกียรติวงศ์และสนามกีฬาเทศบาลเมืองชุมพร และโครงการศึกษาแนวทางการออกแบบพื้นที่สาธารณะในเทศบาลเมืองระนอง (พื้นที่หน้าโรงพยาบาลระนอง และบริเวณศาลพ่อตาชิง) สำหรับโครงการอื่น ๆ ที่เสนอในแผนปฏิบัติการภายใต้โครงการศึกษาฯ ได้รับการบรรจุในแผนพัฒนาของเทศบาลเพื่อดำเนินการในระยะต่อไป

นอกจากนี้ มีการขับเคลื่อนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง สิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภค/สาธารณูปการให้ครอบคลุมและสามารถสนับสนุนการพัฒนาเมืองสู่เมืองน่าอยู่ที่เอื้อต่อการอยู่อาศัยของคนทุกกลุ่มในเมืองระนองและชุมพร อาทิ โครงการก่อสร้างขยาย 4 ช่องจราจร ทางหลวงหมายเลข 4006 สานราชกรูด (จ.ระนอง) – หลังสวน (จ.ชุมพร) โครงการพัฒนาถนนเลียบริมชายทะเล (Royal Coast) เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว Thailand Riviera เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีโครงการยกระดับการบริการทางสาธารณสุขให้ได้มาตรฐานและมีการพัฒนาบุคลากรทางสาธารณสุข เพื่อบริการประชาชนในพื้นที่ และโครงการสร้างความเข้มแข็งการบริการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาเมืองชุมพรเป็นเมืองน่าอยู่ซึ่งอยู่ระหว่างจัดทำระบบเฝ้าระวังฉุกเฉิน รวมทั้งการบริหารจัดการทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเมือง

การดำเนินการที่ผ่านมา การพัฒนาเมืองชุมพรและเมืองระนองตามแนวทางที่ 4 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมวัฒนธรรม และการพัฒนาเมืองน่าอยู่ (Green, Culture, Smart and Livable Cities) ที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ อย่างยั่งยืน พ.ศ. 2562 - 2565 โดยในช่วงที่ผ่านมาได้ดำเนินโครงการการพัฒนาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มควบคู่ไปกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนและกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่หลากหลายและมีความทันสมัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ มีโครงการพัฒนาที่สำคัญที่สนับสนุนการเป็นเมืองน่าอยู่ อาทิ การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม การจัดภูมิทัศน์และปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองและงานอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนรักษะวารินและอุทยานวังมัจฉา จ.ระนอง การพัฒนาเมืองแห่งความเท่าเทียมสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ การพัฒนาและยกระดับการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข การพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อป้องกันอาชญากรรม (ติดตั้งระบบ CCTV) การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ การปรับปรุงและขยายระบบประปา และการบริหารจัดการขยะ เป็นต้น

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายแผนย่อย ประเด็นท้าทายในการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองระนอง เมืองชุมพร ให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่ม เป็นประเด็นของการวางแผนและขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองหลายโครงการที่ยังอยู่ระหว่างการดำเนินงาน การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) อยู่ระหว่างการวางแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ ซึ่งยังต้องใช้เวลาในการพัฒนาให้เกิดผลได้ตามแผน นอกจากนี้ แผนงาน/โครงการพัฒนาเมืองของหน่วยงานต่าง ๆ ในแต่ละระดับที่ต้องบูรณาการให้เกิดความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน และการจัดตั้งกลไกเฉพาะเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเรื่องเมืองน่าอยู่ให้เกิดความต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม รวมทั้งยังมีประเด็นท้าทายในด้านการเสริมสร้างความเข้าใจของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนและประชาชนต่อบริบทของการเป็นเมืองน่าอยู่

ข้อเสนอแนะในการบรรลุเป้าหมายแผนย่อย การพัฒนาระนองและชุมพรในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ให้เป็นเมืองน่าอยู่ให้บรรลุเป้าหมายและเกิดความยั่งยืน ควรมีกลไกในการบริหารจัดการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจใหม่เพื่อติดตามเร่งรัดการพัฒนาเมืองน่าอยู่ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ควรให้ความสำคัญกับการบังคับใช้ผังเมืองรวมของจังหวัดและสนับสนุนให้มีการจัดทำผังเมืองรวมระดับย่อยเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้เมืองมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาเมือง นอกจากนี้ ควรเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญให้ได้มาตรฐานและสามารถรองรับกิจกรรมเศรษฐกิจในเมือง พัฒนาสภาพแวดล้อมเมือง และการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง รวมทั้งพัฒนาระบบบริการสาธารณะและบริการด้านสาธารณสุขที่ดีและเพียงพอ เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจของเมือง และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ ส่งผลให้ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกช่วงวัย

090301

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น

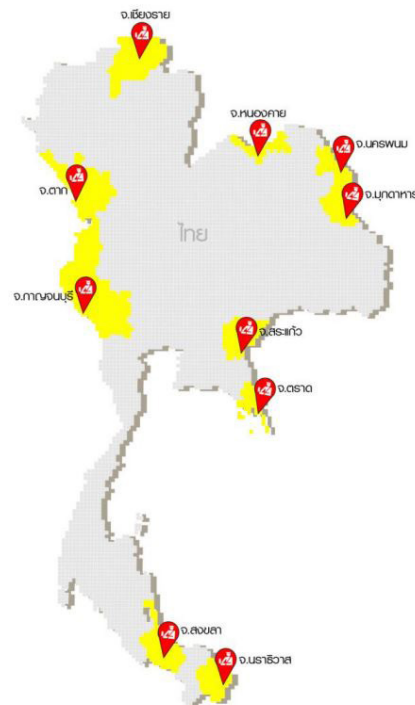
ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี

การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนใน 10 พื้นที่เป้าหมาย (ตาก สระแก้ว สงขลา ตรัง มุกดาหาร หนองคาย นครพนม เชียงราย กาญจนบุรี และนราธิวาส) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชน จัดระเบียบความมั่นคงบริเวณชายแดน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่และประเทศ ซึ่งในการเพิ่มการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน ดำเนินการโดยการพัฒนาต่อยอดจากฐานทรัพยากรและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ ที่มีอยู่เดิมให้มีความเข้มแข็ง และยกระดับศักยภาพของพื้นที่ให้เอื้อต่อการค้า การลงทุน การผลิต และการท่องเที่ยว รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในพื้นที่มีความเข้มแข็งและสามารถใช้โอกาสจากการพัฒนา

ในพื้นที่ในการประกอบกิจการ ตลอดจนดึงดูดการลงทุนจากภาคเอกชนทั้งในและนอกพื้นที่ให้ลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจระดับท้องถิ่น ยกระดับผลิตภาพการผลิต เพิ่มการจ้างงานและรายได้ให้ประชาชน และเกิดการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจัยความสำเร็จที่ต้องให้ความสำคัญ ประกอบด้วย ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริการในพื้นที่โดยการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการรายย่อยและวิสาหกิจชุมชน การเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน การพัฒนาฝีมือ

เขตพัฒนาพิเศษชายแดน (10 พื้นที่เป้าหมาย)

แรงงาน การพัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการในพื้นที่ การเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงตลาดและแหล่งวัตถุดิบโดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผ่านแดน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับพื้นที่สำคัญของประเทศ เช่น พื้นที่เศรษฐกิจหลัก และเพิ่มประสิทธิภาพช่องทางการส่งสินค้าออกไปยังประเทศในภูมิภาคต่างๆ เช่น ด้านศุลกากร/ด่านพรมแดน ท่าเรือ และสนามบิน เป็นต้น และการประชาสัมพันธ์และการตลาดเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพและมีความหลากหลายเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและจูงใจให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยในปัจจุบันการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนได้ส่งผลให้พื้นที่เริ่มมีความพร้อมรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มมากขึ้น โดยระบบโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทยอยแล้วเสร็จกว่าร้อยละ 70 และคาดว่าจะส่วนใหญ่จะแล้วเสร็จในปี 2567 อย่างไรก็ตาม การเร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จตามแผน เพื่อจูงใจให้เกิดการลงทุน และสามารถรองรับการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง การจัดการและควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการรายย่อยและการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการกำหนดนโยบายระหว่างประเทศของประเทศเพื่อนบ้านที่ส่งผลต่อการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ยังคงเป็นประเด็นท้าทายที่สำคัญ

สถานะการบรรลุเป้าหมาย การจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศไทยในปัจจุบันมีเพียง 3 ระดับ คือ การจัดทำข้อมูลในระดับประเทศ (GDP) ระดับภาค (GRP) และระดับย่อยที่สุดคือจังหวัด (GPP) จึงขาดข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ประเมินการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งกำหนดขอบเขตพื้นที่ในระดับตำบลได้สะท้อนผลที่เกิดขึ้นจริง อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2561 - 2564 การขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษได้ส่งผลให้มีโครงการลงทุนทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนเกิดขึ้นในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสการจ้างงานและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยมีอัตราการเติบโตของมูลค่าการลงทุนสะสมเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2561 - 2564 สูงถึงร้อยละ 21 ต่อปี ซึ่งในปี 2564 มีมูลค่าการลงทุนของโครงการที่เริ่มดำเนินการลงทุนแล้ว (สะสมตั้งแต่ปี 2558 - 2564) กว่า 30,000 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากในปี 2563 ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนประมาณ 27,000 ล้านบาท โดยประเภทกิจการสำคัญที่มีการลงทุนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นกิจการการผลิตเครื่องมือแพทย์ (ถุงมือยาง) อาหารและเครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์พลาสติก อาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์ยาง/แปรรูปยางขึ้นต้น เครื่องนุ่งห่ม วัสดุก่อสร้าง และไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ อีกทั้งยังส่งผลให้มีการลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยภาคเอกชนท้องถิ่น การจัดตั้งธุรกิจใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกว่า 2,000 ราย และการลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมสระแก้ว และสงขลาที่เปิดให้นักลงทุนเข้าใช้พื้นที่แล้ว นอกจากนี้ การลงทุนจากภาครัฐในการดำเนินโครงการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่พื้นที่ ส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโครงข่ายระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการที่เพียงพอและได้มาตรฐาน ได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมมากขึ้น และสามารถเดินทางและประกอบกิจกรรมเศรษฐกิจข้ามพรมแดนได้สะดวกและรวดเร็วจากการเพิ่มประสิทธิภาพและการพัฒนาด่านพรมแดน/ด่านศุลกากร และการพัฒนาถนนสายหลักและสายรองที่ช่วยลดปัญหาการจราจรติดขัดบริเวณด่านพรมแดน นอกจากนี้ การลงทุนจากภาครัฐและเอกชนยังสนับสนุนให้เกิดการขยายกิจการต่าง ๆ เช่น โรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า ได้ช่วยกระตุ้นการบริโภคและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัตถุดิบในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งสถานการณ์การพัฒนาและการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่เติบโตอย่างต่อเนื่องในปีที่ผ่านมาจะส่งผลให้การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนบรรลุตามเป้าหมายได้

การดำเนินการที่ผ่านมา การดำเนินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนมีความก้าวหน้าและเกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งที่ผ่านมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและพื้นที่ได้ขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนทั้ง 10 แห่ง ตามองค์ประกอบการพัฒนา ได้แก่ การเร่งรัดพัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมให้เพียงพอต่อความต้องการและมีคุณภาพสูงขึ้นทั้งด้านคมนาคมขนส่ง ด้านศุลกากร สาธารณูปโภค/สาธารณูปการ และอาคารสาธารณสุข เช่น โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ชุมชนชายแดนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของกรมโยธาธิการและผังเมือง โครงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจพิเศษของกรมปศุสัตว์ การให้สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนในระดับสูงสุด ผ่อนปรนเงื่อนไขสำหรับ SMEs และกำหนดกิจการเป้าหมายสำหรับการลงทุน รวมทั้งผ่อนปรนเงื่อนไขการจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวข้ามพรมแดนให้มีความสะดวกและถูกกฎหมายควบคู่ไปกับการตรวจและประกันสุขภาพเพื่อลดผลกระทบจากโรคติดต่อ การบริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการลดและป้องกันปัจจัยเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษของกรมอนามัย การจัดตั้ง OSS ด้านการลงทุนและแรงงานซึ่งปัจจุบันเปิดให้บริการแล้วครบทุกพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวกในการลงทุนประกอบกิจการ และการจัดหาพื้นที่ราชพัสดุเพื่อนำร่องการลงทุนซึ่งปัจจุบันเอกชนและ กนอ. เข้าดำเนินกิจการแล้ว 5 พื้นที่จาก 8 พื้นที่ โดยเฉพาะเขตฯ สระแก้ว และเขตฯ สงขลา มีการก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมแล้วเสร็จ และมีนักลงทุนเข้าใช้พื้นที่ดำเนินกิจการแล้ว นอกจากนี้ ยังได้มีการฝึกอบรมฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการประมาณ 10,000 คนต่อปีของกระทรวงแรงงาน และพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการผ่านโครงการกฎหมายเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนาเพื่อให้เอกชนมีความพร้อมในการประกอบธุรกิจและขยายการลงทุน และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อมูลการประกอบธุรกิจแก่นักลงทุนและผู้ประกอบการ รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพอำเภอเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในระดับพื้นที่ โดยคาดว่าจะการดำเนินงานดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน โครงการพัฒนาที่สำคัญทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมได้เริ่มทยอยแล้วเสร็จตั้งแต่ปี 2562 ซึ่งคาดว่าจะโครงการดังกล่าวจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและดึงดูดการลงทุนจากภาคเอกชนได้อย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตามในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่มีอย่างต่อเนื่อง และกระจายเป็นวงกว้าง ส่งผลให้มีนโยบาย/มาตรการการควบคุมการระบาดที่เข้มงวดขึ้นและการปิดกิจการบางประเภท อาทิ ร้านอาหาร โรงแรม ได้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการผลิตในภาคอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าว และอุตสาหกรรมบริการ และยังส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ซึ่งต้องลดการเดินทางและการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ประเด็นดังกล่าวถือเป็นความท้าทายที่สำคัญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและพื้นที่ในการสนับสนุนโครงการ/มาตรการที่จะช่วยเหลือให้ภาคเอกชนสามารถ

ดำเนินกิจการต่อไปได้ ซึ่งปัจจุบันมีมาตรการของหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ มาตรการช่วยเหลือภาคเอกชน ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำหรับนิคมอุตสาหกรรมในเขตฯ สระแก้ว และสงขลา โดยยกเว้น ค่าเช่าที่ดินและยกเว้นค่าบริการบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกในปีแรก และช่วยเหลือประชาชน ให้สามารถใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคได้ใกล้เคียงกับสถานการณ์ปกติมากที่สุด อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดของ เชื้อโควิด-19 เป็นโอกาสของกิจการบางประเภทที่ลงทุนในเขตฯ ซึ่งตรงกับความต้องการของตลาดโลก ที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการผลิตถุงมือยางในเขตฯ สงขลา ซึ่งการรักษาและควบคุมคุณภาพและมาตรฐาน ของสินค้าและการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโลกได้อย่างต่อเนื่องเป็นประเด็นที่สำคัญ ทั้งนี้ หากสามารถบริหารจัดการความท้าทายฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยสนับสนุนให้เขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษชายแดนเกิดการขยายตัวของการลงทุนและกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการบรรลุเป้าหมายแผนย่อย การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในระยะต่อไป ควรมีการทบทวนกิจการเป้าหมายและสิทธิประโยชน์ให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคเอกชนและบริบท การพัฒนาของพื้นที่ที่เปลี่ยนแปลงไป เร่งรัดการลงทุนในพื้นที่พัฒนาโดยเฉพาะในเขตพัฒนาเศรษฐกิจ พิเศษตาก ตราด นครพนม และกาญจนบุรี และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงเพื่อสร้างความเชื่อมั่น และดึงดูดการลงทุนจากนักลงทุนในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริมให้เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แต่ละแห่งมีบทบาทในห่วงโซ่อุปทานในระดับภาค ประเทศ และระหว่างประเทศ พัฒนาสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจและสนับสนุนให้เกิดการนำวัตถุดิบในพื้นที่มาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้มากขึ้น ยกกระดับคุณภาพการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น และพัฒนาศักยภาพของแรงงานในพื้นที่ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในพื้นที่สามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่อง

090302

THAILAND
BOARD OF
INVESTMENT

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

การลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

มูลค่าการลงทุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น 10,000 ล้านบาท

การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนไม่เพียงจะสนับสนุนการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ หากแต่ยังช่วยยกระดับการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย โดยมูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ประกอบด้วย โครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) และดำเนินการลงทุนแล้ว โครงการลงทุนของภาคเอกชนในพื้นที่พัฒนาซึ่งเป็นที่ราชพัสดุในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ การลงทุนในนิคมอุตสาหกรรม การจัดตั้งธุรกิจใหม่ และการลงทุนในกิจการที่ขอรับสิทธิประโยชน์จากกรมศุลกากร ซึ่งภาครัฐจำเป็นต้องพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้มีความพร้อมรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มมากขึ้น และสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุน/ผู้ประกอบการให้เข้ามาลงทุนในพื้นที่ตามเป้าหมาย โดยสนับสนุนปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนการพัฒนา อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดหาพื้นที่ราชพัสดุและบริหารจัดการให้เอกชนหรือการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) เข้าดำเนินกิจการ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบและการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน รวมทั้งการกำหนดมาตรการสนับสนุนจากภาครัฐ โดยเฉพาะมาตรการส่งเสริมการลงทุนและการให้สิทธิประโยชน์เพื่อสนับสนุนการประกอบกิจการ ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกต่อการลงทุน เช่น การจัดตั้งและให้บริการศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (OSS) ด้านการลงทุนและแรงงาน เป็นต้น ทั้งนี้ ในปี 2563 ที่ผ่านมามีประเด็นท้าทายสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ การผลักดันให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติขึ้นใหม่เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แทนคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ที่ถูกยกเลิกไป การครอบครองใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุของราษฎรในบางพื้นที่ และสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนของภาคเอกชน

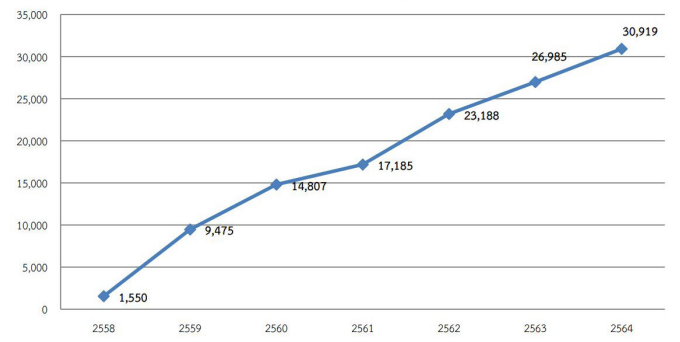

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย ปัจจุบันการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนได้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดในปี 2565 แล้ว โดยในช่วงปี 2561 - 2564 มีมูลค่าการลงทุนเพิ่มขึ้นรวมประมาณ 16,112 ล้านบาท ประกอบด้วย การลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก สกท. และเริ่มดำเนินการลงทุนแล้ว 6,315 ล้านบาท โครงการลงทุนของภาคเอกชนในพื้นที่พัฒนาซึ่งเป็นที่ราชพัสดุในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรีและนครพนม 2,105 ล้านบาท การลงทุนในนิคม

อุตสาหกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วและสงขลา 1,960 ล้านบาท การจัดตั้งธุรกิจใหม่ 5,592 ล้านบาท และการจัดตั้งเขตปลอดอากรในเขตพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก (ประเภทอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม) และคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากรในเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา ซึ่งขอรับสิทธิประโยชน์ของกรมศุลกากร 140 ล้านบาท โดยในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 เป็นโอกาสของกิจการบางประเภทที่ลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เช่น การผลิตถุงมือยางในเขตฯ สงขลา เนื่องจากมีความต้องการใช้ถุงมือยางในตลาดโลกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการขยายกำลังการผลิตในไทยเพื่อตอบสนองต่ออุปสงค์ดังกล่าว ซึ่งยังคงมีความต้องการต่อเนื่องในอีก 2 - 3 ปีข้างหน้า นอกจากนี้ การลงทุนในกิจการบางประเภทที่ดำเนินการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนได้เชื่อมโยงและเกิดเป็นคลัสเตอร์การผลิตในพื้นที่มากขึ้น เช่น การผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งไปประกอบในเขตพัฒนาเศรษฐกิจ

มูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

มูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ปี 2558 - 2564 (ณ กันยายน)

พิเศษภาคตะวันออก (EEC) การผลิตผลิตภัณฑ์จากน้ำตาล น้ำเชื่อม ขนมหั้ว ในเขตฯ สระแก้ว การผลิตถุงมือยางในเขตฯ สงขลา และการผลิตไฟฟ้าจากชีวมวลในเขตฯ หนองคาย ซึ่งในระยะต่อไปมีแนวโน้มที่จะเชื่อมโยงเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานในระดับภูมิภาคและนานาชาติ จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจและเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการไทยให้มีบทบาทในตลาดการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น

การดำเนินการที่ผ่านมา ในช่วงปี 2561-2564 รัฐบาลได้สนับสนุนการพัฒนาองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนอย่างต่อเนื่องเพื่อดึงดูดการลงทุนเข้ามาในพื้นที่ โดยเฉพาะการเร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญให้ได้มาตรฐานและเชื่อมโยงทั้งในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่โดยรอบ การให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนในระดับสูง และการผ่อนปรนเงื่อนไขให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้รับสิทธิประโยชน์จากมาตรการส่งเสริมการลงทุนในเขตฯ อาทิ การกำหนดวงเงินลงทุนขั้นต่ำเพียง 500,000 บาท รวมทั้งการกำหนดมาตรการส่งเสริมการเช่าที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมของ กนอ. เพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุน เช่น ยกเว้นค่าเช่าที่ดินและค่าบำรุงรักษา

สิ่งอำนวยความสะดวกในปีแรกที่เริ่มทำสัญญาเช่า นอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งและเปิดให้บริการ OSS ด้านการลงทุนและแรงงานในเขตฯ ทั้ง 10 แห่ง บริหารจัดการแรงงานต่างด้าวแบบไป-กลับ และจัดหาพื้นที่ราชพัสดุเพื่อใช้เป็นพื้นที่พัฒนาสำหรับการลงทุนของภาคเอกชน รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอย่างต่อเนื่องผ่านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ โดยในปี 2564 มีโครงการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย อาทิ โครงการก่อสร้างศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบ การขนส่งสินค้าเชียงของ (จังหวัดเชียงราย) ของกรมการขนส่งทางบก ซึ่งอำนวยความสะดวกให้ภาคเอกชน ในการรวบรวมและกระจายสินค้า และเป็นศูนย์ให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service : OSS) ที่ดำเนินการ พิธีการเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกได้ในจุดเดียว เพื่อสนับสนุนการค้าและการขนส่งทางถนนตามแนว เส้นทาง R3A (เชียงราย - นครพนม) โครงการพัฒนาระบบไฟฟ้าเพื่อรองรับการจัดตั้งเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 2 ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคซึ่งเป็นการก่อสร้างสถานีไฟฟ้าในเขตพัฒนาเศรษฐกิจ พิเศษชายแดน โครงการจัดทำแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของสำนักงาน เศรษฐกิจอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวได้สนับสนุนให้การลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดนเพิ่มขึ้น

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย ปัจจุบันมีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายการพัฒนา เขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. 2564 แล้วตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2564 อย่างไรก็ดี การขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษชายแดนในช่วงที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ยังไม่คลี่คลาย เป็นความท้าทายที่สำคัญต่อการกระตุ้นให้การลงทุนในพื้นที่เขตฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ การเร่งรัดภาคเอกชนที่ได้รับสิทธิพัฒนาที่ราชพัสดุในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนให้ดำเนินการ ลงทุนอย่างต่อเนื่อง และการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของนักลงทุน/ผู้ประกอบการใหม่ทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ รวมทั้งการขาดแคลนแรงงานเพื่อรองรับการลงทุนในเขตฯ นอกจากนี้ ในบางพื้นที่ พัฒนาในเขตฯ ยังคงมีราษฎรอยู่ในพื้นที่ ทำให้เอกชนและ กนอ. ยังไม่สามารถเข้าไปใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าว เพื่อพัฒนาโครงการลงทุนได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย การขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ในระยะต่อไปควรเน้นส่งเสริมให้การลงทุนในพื้นที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยทบทวนมาตรการส่งเสริม การลงทุนและกิจการเป้าหมายในแต่ละเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนให้สอดคล้องกับศักยภาพของ พื้นที่และสถานการณ์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งสามารถแข่งขันได้ สนับสนุนให้กิจการ ที่ลงทุนในพื้นที่เกิดเป็นคลัสเตอร์การผลิตครบวงจรและเชื่อมโยงไปยังตลาดทั้งในและต่างประเทศ และควร เร่งรัดการดำเนินโครงการลงทุนของเอกชนผู้ได้รับสิทธิพัฒนาที่ราชพัสดุในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้ เกิดการจ้างงานและกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ เชิงรุกผ่านช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่น ให้แก่นักลงทุนกลุ่มเดิมและขยายฐานนักลงทุนกลุ่มใหม่ ๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุน การมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ปี 2562

ปี 2563

ปี 2564

เมืองในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

จำนวนเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ 1 เมือง (สงขลา)

การพัฒนาเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนให้เป็นเมืองน่าอยู่จะช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ของประเทศ สามารถรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการลงทุนทั้งจากในและต่างประเทศ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการขั้นพื้นฐานที่สามารถส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งการดำเนินงานในช่วงปีที่ 1 - 5 เน้นการพัฒนาเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา โดยมีปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน การบริการสาธารณะที่เป็นระบบและเพียงพอ การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่มากขึ้น ทั้งนี้ ในปี 2563 ที่ผ่านมามีประเด็นท้าทายสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ การวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลาที่ยังไม่แล้วเสร็จ และการเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ยังไม่คลี่คลาย

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย ณ ปี 2564 มีความเป็นไปได้ในการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดในปี 2565 ค่อนข้างสูง เนื่องจากภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องได้บูรณาการการพัฒนาเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สงขลา (สะเดา) ให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยการจัดทำและพัฒนาตามผังเมืองสะเดา ยกระดับคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญให้ได้มาตรฐาน และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ สาธารณะอย่างครอบคลุมและทั่วถึง รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่ ตลอดจนการสนับสนุนให้เมืองสะเดาและมีสิ่งแวดล้อมที่ดี นอกจากนี้ยังได้นำแนวคิดและเกณฑ์ประเมิน เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนไปใช้เป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาเมืองไปสู่เป้าหมายและยกระดับ มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน จึงทำให้ เทศบาลเมืองสะเดา ได้รับรางวัล รองชนะเลิศ อันดับ 2 เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน ประเภทเทศบาลเมือง ในการประเมินสิ่งแวดล้อม ยั่งยืน ประจำปี 2562 และผ่านการประเมินระดับความเป็นเมืองน่าอยู่คู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ประจำปี 2563 ระดับ 1 : ระดับส่งเสริม (SAR Score) และปี 2563 – 2565 ระดับ 2 : ระดับทองแดง (Bronze Level) และ เทศบาลตำบลสำนักขาม ได้ผ่านการประเมินระดับความเป็นเมืองน่าอยู่คู่อุตสาหกรรม เชิงนิเวศ ประจำปี 2563 ระดับ 1 : ระดับส่งเสริม (SAR Score) และปี 2563 – 2565 ระดับ 2 : ระดับ ทองแดง (Bronze Level) โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ดี ปัจจุบันทุกประเทศทั่วโลกได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพเมืองให้มีความสามารถ ในการปรับตัวเพื่อรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ในอนาคต ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รุนแรง และคาดการณ์ได้ยาก เช่น สถานการณ์ด้านภัยพิบัติ ด้านสาธารณสุข และด้านการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ เป็นต้น โดยในการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองเพื่อรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ดังกล่าวได้อย่างทันท่วงที จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคีการพัฒนาในระดับ ท้องถิ่นในการร่วมกันวางแผนและขับเคลื่อนการพัฒนาในลักษณะบูรณาการ เพื่อเตรียมความพร้อมของเมือง ให้สามารถรับมือกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งจะช่วย เพิ่มโอกาสในการได้รับประโยชน์จากการพัฒนา สามารถลดผลกระทบที่จะเกิดกับประชาชนและทรัพยากร ในเขตเมืองได้ รวมทั้งจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่มากยิ่งขึ้น

การดำเนินการที่ผ่านมา ในช่วงปี 2561 - 2564 หน่วยงานทั้งส่วนกลางและในพื้นที่ได้ร่วมกันขับเคลื่อน การพัฒนาเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลาให้น่าอยู่มากขึ้นอย่างต่อเนื่องจนมีความก้าวหน้า มาเป็นลำดับ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุม เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของเมืองทั้งด้านคมนาคมขนส่ง ด้านสุขภาพ การ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และนิคมอุตสาหกรรม รวมถึงระบบการจัดการน้ำ การเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการเชิงพื้นที่เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้ดีขึ้น การพัฒนาระบบบริการสาธารณะต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการ ให้ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการได้อย่างทั่วถึง การเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้อยู่อาศัย นักลงทุน ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยว และการสร้างสภาพแวดล้อม ของเมืองให้น่าอยู่อาศัย สะอาด และสวยงาม โดยเฉพาะการจัดการขยะและมลพิษและการปรับภูมิทัศน์ เมืองให้มีพื้นที่สาธารณะและพื้นที่สีเขียว นอกจากนี้ ในการพัฒนาเมืองสู่ความน่าอยู่คู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในเขตฯ สงขลา มีการดำเนินกิจกรรมที่สำคัญซึ่งเน้นการพึ่งพาตนเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับภาคีการพัฒนาในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว **ป่าเขาเล** โดยการดำเนินงานดูแลรักษาพื้นที่ป่าเขาเลเชิงบูรณาการ พื้นที่ประมาณ 324 ไร่ และพัฒนา

พื้นที่ฯ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งช่วยแก้ปัญหาการบุกรุกป่าไม้ รวมทั้งมีกิจกรรมปลูกป่าเพิ่ม ค่ายเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ฯลฯ ทั้งนี้ ยังได้ต่อยอดเป็นแหล่งเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืนในชุมชน และสร้างนวัตกรรมจัดการและพัฒนาพื้นที่สีเขียวและสำนักขามเมืองสะอาด โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอย และแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมผ่านการสร้างกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน และการจัดตั้งองค์กรชุมชนในการจัดการขยะ เพื่อร่วมกันลดปริมาณขยะมูลฝอยด้วยการคัดแยกขยะจากครัวเรือนตามหลัก 3Rs และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ทั้งนี้ ยังได้ต่อยอดกิจกรรมจัดการขยะภายในสถานประกอบการโดยนำขยะเศษวัสดุจากสถานประกอบการไปใช้ประโยชน์ และสร้างนวัตกรรมการแปรรูปขยะลวกมะพร้าวสดจากร้านอาหารในพื้นที่

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย ความต่อเนื่องของนโยบายการพัฒนาของเทศบาลเมืองสะเดาโดยเฉพาะในด้านการจัดการความสะอาดและสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นท้าทายสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองสะเดาให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ยังไม่คลี่คลาย ทำให้ประชาชนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลาซึ่งมีพื้นที่ติดชายแดนประเทศมาเลเซียมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด-19 จึงจำเป็นต้องมีการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคอย่างจริงจัง เพื่อแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ การวางแผนจัดทำผังเมืองรวมในเขตฯ สงขลาเพื่อบังคับใช้เป็นกฎหมายมีกระบวนการที่ต้องใช้เวลาในการดำเนินงาน โดยปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนจัดทำเอกสารประกอบการยกร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย (ขั้นตอนที่ 7 จากทั้งหมด 8 ขั้นตอนของกรมโยธาธิการและผังเมือง) ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือและประสานการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดในการขับเคลื่อนการพัฒนาในมิติต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลาให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนและสามารถปรับตัวต่อสถานการณ์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยผลักดันให้มีการดำเนินโครงการสำคัญอย่างต่อเนื่องตามผังเมืองที่บังคับใช้ในแต่ละพื้นที่ สอดคล้องกับทิศทางของการพัฒนาและความต้องการของประชาชน โดยควรสนับสนุนการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมและมีคุณภาพดี การพัฒนาระบบสาธารณสุขให้ได้มาตรฐาน การพัฒนาสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ของชุมชนให้สวยงาม การพัฒนาระบบจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้มีประสิทธิภาพและครบวงจร การควบคุมและป้องกันมลพิษต่าง ๆ และการสร้างจิตสำนึกการรักษาสิ่งแวดล้อมในทุกครัวเรือน และการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้ประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งพัฒนาการศึกษาทุกระดับให้มีคุณภาพดี ตลอดจนเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ นอกจากนี้ ยังจำเป็นต้องเร่งรัดการจัดทำผังเมืองรวมในเขตฯ สงขลาให้แล้วเสร็จเพื่อเป็นกรอบแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตฯ สงขลาให้สนับสนุนการเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

